

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Praecepta De Epithalamiis. Hoc est de orationibus, quæ ad thalamum
perfectis nuptijs recitati solebant. Oeconomia. Capvt XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

quemadmodum in laudibus ad ludos attinentibus, temporum proprietates indicauimus, hyemi sanè fortitudinem, veri speciosam venustatem tribuentes, æstati agrorum fructus, & bonorum omnium copiam: reliquo autem tempori, operum vacationem, & laborum quietem.

Erunt præterea significanda, quæ aliquando accidere temporibus: ut si quis natus sit die festo, scilicet Bacchanalibus, aut mysterijs, aut aliquibus publicorum conuentuum solemnibus celebratis. Hæc enim omnia argumenti facultatem ad prosequendas laudes tibi suppeditabunt.

Hinc autem ad ea loca, in quibus natus est aliquis, veniendum.

Primum quidem ab eo, quod nationem continet, ad Asiam, ad Europam videlicet: & hinc rursus explicandum, si natio Græca sit: vel barbara: si sapientia, aut fortitudine prædita, vel si aliquid eiusmodi insigne, atque præclarum in se habuerit. Deinde ad illud quod continetur, progrediendum, ut quænam sit ciuitas, & ipsorum metropolis: aut si sit ei, quæ primum dignitatis locum obtinet, in honore proxima, si ampla, & florens, si frequenti hominum multitudine referta, si ingenijs fecunda, ac ad virorum virtutem ferilis, aut si aliquid aliud ciuitatis strenuè factum fuerit. Tum ea, quæ in vrbē continentur, prosequeris, ex qua familia quis natus sit, quod non ex humili, & abiecta, quod non ex ignobili, sed ex præclaro genere: ex quibus auis, & parentibus; quorum laudem (prout res copiam suppeditauerit) perstringes.

Ad hæc, ad laudem illius de cuius laudatione agitur, cuiusque est natalis dies, deuenies, quam sit natura, tum in ijs, quæ ad animi magnitudinem attinent. Si magnus sit, Aiaci: si pulcher, & fortis, Achilli similem dies, si boni, & prudentis consilij, aut iustus, aut moderatus, & temperans fuerit, congruentibus personis, Nestori, Themistocli, Aristidi, Phocioni illum æquiparabis. Si comis, & facilis sit, quod exardescantiam quædam laudabili mansuetudine admistam habet, & quoad agendum est efficax. Si autem paruus sit, ut Tydeus, & Conon.

Explicabis etiam, qualis sit in ijs, quæ ad degendam vitam pertinent: si lautus, & elegans sit, si magnificus; qualis in priuatos, qualis erga ciuitatem, tum liberalitate, tum

cateris rebus, quæ ad honoris, & gloriæ studia spectant.

Item si in aliqua scientia sit eminens, ut in medicina, aut in rhetorica, aut in philosophia, appositè, ut debet laus, quæ in his est, inducenda erit, ad quæcumque horum singula vtilia videbuntur. Sic enim multiplex, ampla, & copiosa fiet oratio, ut, comprehendere possit, qualis olim iam fuit, qualis est in præfenti tempore, qualemque in posterum fore consentaneum est. In hoc autem cum erimus, nequaquam alienum, aut absurdum fuerit, si tam ab alijs Dijs, quam ab ijs, qui natalibus præfunt, precibus petierimus, uti præfens vita, atque futura, melior quam præterita contingat, ac ut confectis multis temporum spatijs, liceat ad maturam, scelicem, fortunatamque senectutem peruenire. Hæc Dionysius.

P R A E C E P T A D E
Epithalamis.

Hoc est de orationibus, quæ ad thalamum perfectis nuptijs recitari solent.

OCCASIONES.

CAPVT XI.

Hæc oratio eadem ferè est cum nuptiali. Exordium à propositione dicendorum.

Prima pars nuptiarum laus obiter percurrenda.

Secunda laus coniugum, & eius præcipua capita.

Tertia, Affectus, atque studium ante matrimonium, & diligentia in his nuptijs conciliandis.

Quarta, popularium, atque affinium lætitia ex isto connubio, ipsarumque nuptiarum celebritas.

Quinta, Variæ personarum, quæ occurrent circumstantiæ.

Sexta pars, cohortatio ad mutuam concordiam. Sic igitur ille.

Ante Orationem de Natiuitate, id enim multiplex, ampla, & copiosa fiet oratio, quæ apud thalamum dici consuevit, & ea, quæ separatim dicuntur, solet attingere:

Hominis
laus.

Parus.

Epithalamij
partea.

eademque est cum nuptiali oratione, nisi quod differt tantum tempore, quia perfectis nuptiis hæc recitatur: in reliquis tamen prædictæ orationi penitus respondere videtur, & post nuptias, veluti Hymenæorum loco canitur. Sunt igitur etiam apud Sappho huius formæ dicendi exempla, cum odæ epithalamij inscriptionem habeant. Verum quia carminis, & solutæ orationis non eadem tractatio, sed longè dispar, & diuersa ratio, quoniam sicuti metris, ita etiam mentis notione, & sententijs hæc differunt: hoc pacto hanc itidem orationem commodè tractari posse censeo, si in exordio statim hoc significaueris, alios quidem hymenæum canere consueuisse, nos verò Hymenæi loco orationem habere, non tibijs, aut citharis, neque ædæpol aliquo eiusmodi cantu, sed eorum laudibus, & hymnis, qui patrimonio copulantur.

Post hæc deinceps adducendum erit, quod hominibus existentibus nuptiæ sunt admodum necessariae. Ex his enim vniuersa humani generis conseruatio, propagatioque dependet: & quæcunque alia bona ad nuptias pertinent oratione persequeris.

Deuenies postea ad personas, quæ ad nuptias conuenere, in eisque versantur, & quænam hæc sint, explicabis.

In quo sanè de ipsarum genere, de educatione, de corporum pulchritudine, de ætate, quot fortunæ bona habeant, & quodnam earum studium, officiumque sit, differendum erit. Eas præterea diligentiam, vti matrimonium, atque coniunctio efficeretur, adhibuisse: & quo animo sint nuptiarum causa familiares, itemque alieni, & ciuitas ipsa publicè. Et matrimonium planè omnibus curæ esse, ab omnibusque summo studio coli: & nuptias cuiuspiam frequenti virosum, mulierumque conuentui, & calendarum celebrationi, & ciuitatis solemnibus festis similes existere.

Quemadmodum autem in nuptialibus, post reliqua illud inspicere dignum putamus, vti si ex eadem patria, si ex eodem genere: ita in his quoque eiusmodi orationis partem non minimi faciendam esse censes.

Post laudes verò, & laudationes cohortatio quædam nuptias celebrantibus accedat ad mutuum inter se studium exercendum, ac ad vnum, idemque sentiendum.

Eo maximè autem, quod plurima bona ex huiusmodi concordia, & amore, necessario contingant, ab vniuersali materia, ad singu-

larem, propriamque orationem trahes: videlicet, quod cœcordia omnibus hominibus est bonorum dux, quod ab ea omnibus maxima commoda proueniunt, incredibiles utilitates proficiscuntur, & potissimè matrimonio coniunctis.

Ad quod comprobandum, si à celebri vsu non abhorreere volueris, illud Homeri scite dictum tibi adducendum erit; nullum maius bonum, quam dum vir, & vxor concordēs & idem sentientes, ædes habitent: Quanto ob eam rem inimici dolore, quantaque amici voluptate afficiantur.

Postremò precibus vtēris, vt quam primū liberi procreentur, ac in lucem edantur; quorum nuptias inspicere, Hymenæum canere, & eiusmodi orationum conficiendam materiam, occasionemque rursus habere valeamus.

De laudatione funebri.

CAPVT XII.

Antiquum est orationis genus laudatio funebri, de cuius ritus origine, extat elegans dissertatio apud Dionysium Halicarnassensem.

Vtrum (inquit) Valerius, primus hunc morem apud Romanos instituerit, an institutum à Regibus sequutus fuerit, certo affirmare non possum.

Quod tamen hoc sit Romanorum vetus inuentum, in funere illustrium virorum, virtutes eorum laudari, neque à Grecis primum institutum fuerit, ex communis historia scriptis didici, quæ tam vetustissimi poetæ, quæ celeberrimi historici prodiderunt.

Nam certamina quidem funebria in honorem clarorum virorum gymnica, & equestria, à necessarijs facta tradunt, vt ab Achille in Patrocli, & multò ante ab Hercule, in Pelopis funere.

Hos tamen publicè laudatos nulli prodiderunt, præter Athenienses tragicos, qui ciuitati suæ assentantes, Theseo Argiuos sepelienti hoc quoque fabulose attribuerunt. Scro enim Athenienses legitimis funeris ritibus hanc laudationem funebrem reddiderunt, siue ab alijs qui ad Arremisium, & Salamina, & Platæas pro patria occubuerant, iniuriam duxerint, siue etiam a rebus gestis in campis

Mara-